

Rady dydaktycznej kierunku: arteterapia, pedagogika, pedagogika specjalna, pedagogika
przedszkolna i wczesnoszkolna

Wytyczne i zalecenia w sprawie organizacji procesu uzyskania dyplomu oraz przygotowania prac dyplomowych

ORGANIZACJA PROCESU UZYSKANIA DYPLOMU

Student dokonuje wyboru seminarium i promotora z listy zgłoszonych w danym roku akademickim seminariów dyplomowych. Seminarium dyplomowe trwa nie mniej niż 4 semestry - student wraz z promotorem ustala temat pracy dyplomowej oraz przebieg procesu jej realizacji zgodnie z zapisem modułowym. Promotor przedstawia przyjęte do realizacji tematy prac dyplomowych do zatwierdzenia.

Student, po ustaleniu z promotorem tytułu pracy dyplomowej, składa w dziekanacie zatwierdzony przez promotora formularz rejestracji tytułu pracy dyplomowej. Student przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego zobowiązany jest wprowadzić pracę do APD. Serwis Archiwum Prac Dyplomowych jest jednym z wielu systemów informatycznych współpracujących z Uniwersyteckim Systemem Obsługi Studiów USOS. Pełni on rolę elektronicznego repozytorium pisemnych prac dyplomowych. (zgodnie z Zarządzeniem nr 16 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych).

Na mocy art. 76. ust. 4. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce każda pisemna praca dyplomowa (licencjacka, inżynierska, magisterska) jest przed egzaminem dyplomowym sprawdzana z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA).

Student składa pracę dyplomową w formie drukowanej wraz z kompletem dokumentów, nie później niż 14 dni przed planowanym terminem obrony; ostateczny termin złożenia pracy upływa z dniem 25 września.

Kandydatów na recenzentów przedstawia promotor do zatwierdzenia przez dziekana. Dziekan kieruje do recenzji pracę dyplomową po przyjęciu jej przez promotora.

Dziekan przyjmuje recenzje pracy dyplomowej i ewentualnie (przy negatywnej ocenie recenzenta) wyznacza drugiego recenzenta; jeśli drugi recenzent oceni pracę negatywnie, nie może ona być podstawą ukończenia studiów.

Dziekan dopuszcza studenta do egzaminu dyplomowego po zrealizowaniu planu studiów i uzyskaniu efektów uczenia się przewidzianych programem studiów oraz otrzymaniu pozytywnych ocen pracy dyplomowej.

Dziekan wyznacza komisję przeprowadzającą egzamin dyplomowy, ustala przewidywany termin egzaminu dyplomowego. Przedmiotem egzaminu dyplomowego jest praca.

Członkowie komisji zadają studentowi 3 pytania. Pytania te dotyczą następujących obszarów: pytanie dotyczące problematyki pracy (np. wyników badań empirycznych jakie przeprowadził student), pytanie dotyczące metodologii badań w naukach społecznych oraz pytanie związane ze studiowanym kierunkiem/specjalnością. Dwa ostatnie pytania są losowane spośród zestawu zagadnień (odpowiednio metodologicznych i kierunkowych).

Dziekan ustala ewentualny termin poprawkowego egzaminu dyplomowego, nie wcześniej niż przed upływem 1 miesiąca i nie później niż po upływie 3 miesięcy od daty pierwszego egzaminu (dziekan może wyznaczyć ostateczny, dodatkowy termin egzaminu w przypadku uzyskania przez studenta oceny niedostatecznej w drugim poprawkowym terminie egzaminu; w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z tego egzaminu, dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów).

Komisja egzaminacyjna oblicza ostateczny wynik studiów na podstawie protokołu egzaminu dyplomowego. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiedniego stopnia.

WYMOGI MERYTORYCZNE

Praca dyplomowa jest wypowiedzią pisemną o charakterze naukowym. Program kształcenia na studiach I. stopnia zobowiązuje studenta do przygotowania pracy licencjackiej, na studiach II. stopnia oraz jednolitych - pracy magisterskiej.

Praca licencjacka jest rozprawą przeglądową lub oryginalną (badawczą) - w pracy licencjackiej zaleca się odwołanie do co najmniej 20 pozycji bibliograficznych

Praca magisterska jest pracą oryginalną (badawczą); praca oryginalna stanowi opis badań własnych i nie może być prostą kontynuacją pracy licencjackiej (tzn. nie może być jej poszerzeniem lub uzupełnieniem). W pracy magisterskiej należy odwołać się do co najmniej 40 pozycji bibliograficznych.

Tytuł pracy i zawarta w niej problematyka muszą być związane z kierunkiem studiów seminarzysty. Zgodność problematyki podejmowanej z kierunkiem studiów jest podstawowym kryterium oceny pracy dyplomowej, a jego niespełnienie skutkuje brakiem dopuszczenia do obrony.

Praca dyplomowa (bez względu na jej charakter i zakres) zawiera:

- cel i zakres, obszar tematyczny i problemowy
- odniesienie do literatury przedmiotu z poszerzoną analizą problemu (problemów),
- opis sposobów rozwiązania problemów/zagadnień z uwzględnieniem zastosowanych metod badawczych,
- sformułowanie wniosków na podstawie przeprowadzonej analizy.

Tekst pracy powinien mieć układ typowy dla prac naukowych, w tym: spis treści, wstęp, kolejne rozdziały (z podrozdziałami), zakończenie, bibliografię, spisy (tabel, wykresów, rycin) oraz aneks (jeśli przewidziano).

Praca dyplomowa jest samodzielną pracą studenta.

W pracach dwuosobowych należy jednoznacznie określić autorów poszczególnych części pracy dyplomowej; indywidualny wkład każdego współautora jest oceniany niezależnie i w oddzielnych recenzjach.

KOMPOZYCJA TEKSTU

Język pracy:

- przy pisaniu pracy należy posługiwać się poprawną polszczyzną z przestrzeganiem ogólnie przyjętych zasad ortografii i interpunkcji
- w treści należy unikać pisania w pierwszej osobie liczby pojedynczej; pożądane jest stosowanie formy bezosobowej lub 3. osoby liczby pojedynczej, np.: „wydaje się, że”, „jak należy przypuszczać”, „jak przedstawiono wyżej”, albo; „autor opracował”, „autor przedstawił” (należy unikać wypowiedzi typu: „ja opracowałem”, „ja przedstawiłem”)
- od powyższej reguły stosuje się odstępstwa, np. we Wstępie, w podziękowaniach gdzie zapis w 1. osobie liczby pojedynczej jest dopuszczalny
- należy unikać form wypowiedzi o zbyt wyrazistym zabarwieniu emocjonalnym
- wypowiedź w tekście buduje się w czasie teraźniejszym, zwłaszcza w omówieniach idei, poglądów, streszczaniu teorii i koncepcji, prezentacji poglądów innych autorów, itp.
- w tekstach dopuszczalne jest stosowanie czasu przeszłego, szczególnie wówczas gdy autor odwołuje się do faktów historycznych, wydarzeń z życia osób, opisu działań podjętych przez autora w ramach prac badawczych
- w tekście właściwym nie należy używać skrótów: należy zapisać „2013 rok” zamiast „2013 r.”; „między innymi” zamiast „m.in.”; „jeden” zamiast „1” itd.
- nie należy zostawiać jedno-, dwu-, trzyliterowych słów na końcu wiersza lecz przenosić je do kolejnego wiersza (z wyjątkiem zaimka „się”, który zostaje w sąsiedztwie czasownika, do którego się odnosi)
- podział tekstu na akapity: każdy akapit to jedna myśl, każdy akapit należy zaczynać od nowej linijki i wcięcia (z użyciem tabulatora), akapity cytowane należy opatrzyć przypisem

Standardy cytowań:

1. cytat umieszczony w pracy należy wydzielić z tekstu za pomocą cudzysłowu i opatrzyć numerem odnośnika
2. numery odnośników należy umieszczać w tekście pracy (indeks górny) przed znakami przystankowymi typu: kropka, dwukropek (z wyjątkiem znaków przystankowych kończących cytaty w oryginale)
3. przypisy należy podawać na dole strony stosując numerację ciągłą w całej pracy
tekst przypisu należy zapisać czcionką Times New Roman 10 pkt. z odstępem pojedynczym
4. w przypisach należy odwołać się do następujących zasad stosowania skrótów:

- jeśli cytujemy po raz kolejny tę samą pracę tego samego autora: np. A. Tyszka, *Styl życia*, s.5 (jeśli źródło było cytowane w innym rozdziale należy przywołać pełny opis bibliograficzny)

- jeżeli cytujemy po raz kolejny tę samą pracę tego samego autora bezpośrednio w następnym przypisie należy zastosować zapis: Tamże, s.25

- jeżeli cytujemy inną pracę tego samego autora bezpośrednio w następnym przypisie należy zastosować zapis: (zależnie od płci autora) – tenże/taż, tegoż/tejże

- zapis Por. należy zastosować w sytuacji gdy poglądy autora pracy odzwierciedlają poglądy autorów cytowanych prac naukowych

- zapis Zob. stosuje się gdy autor pracy wskazuje bezpośrednie odniesienie do źródeł, poglądów, np.: Zob. Załącznik Nr1 Rozporządzenia... z dnia....

- w przypadku odwołania do publikacji konkretnego autora należy zastosować zapis:

M. Buber, *Ja i Ty. Wybór pism filozoficznych*, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 1992, s.50.

- w przypadku odwołania do słowników, encyklopedii, itp. należy zastosować zapis :

Słownik wyrazów obcych PWN, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, s.45.

- w przypadku odwołania do prac pod redakcją naukową należy zastosować zapis :

B. Śliwerski (red.), *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Oficyna Wydawnicza „IMPULS”, Kraków 1998, s.50.

- w przypadku odwołania do prac zbiorowych pod redakcją naukową, w których można wyróżnić wyodrębnione autorstwo należy zastosować zapis np.:

S. Walczuk, *Terapia i wychowanie z udziałem koników polskich* [w:] M. Bernasiewicz, M. Noszczyk-Bernasiewicz (red.), *Dobre praktyki resocjalizacyjne w polskich zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich w Polsce*, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2018, s.98

- w przypadku odwołania do publikacji zamieszczonych w czasopismach należy zastosować zapis:

Z. Melosik, *Edukacja, młodzież i kultura współczesna: kilka uwag o teorii i praktyce pedagogicznej*, „Chowanna”, 2003, T.1 (46), s.20.

w przypadku odwołania do źródeł elektronicznych należy zastosować zapis:

- wydawnictwo na płycie CD:

W. Kopaliński, *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych* [CD-ROM], Wersja 1.0.3.16. Pro-media, Łódź 1998.

- artykuł na witrynie internetowej:

R. Oramus, *Kontemplatorzy sztuki*, <http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/10> [dostęp: 10.12.2012]

- artykuł w czasopiśmie internetowym:

B. Bobick, J. Hornby, *Practical Partnerships: Strengthening the Museum-School Relationship*, "Journal of Museum Education", Vol.38, no.1, <http://museumeducation.info> [dostęp: 10.04.2013]

- w przypadku odwołania do filmu:

Pan Tadeusz [Film]. Reż. Andrzej Wajda. Warszawa. Vision Distribution Company, 1999 [emisja: 25.09.2011, TVP 1, g. 20.30]

- w przypadku odwołania do materiałów archiwalnych:

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach. Sprawozdania okresowe do dyrektora Departamentu III za rok 1983, sygn. 034/8, s.8

- w przypadku odwołania do maszynopisu:

B. Cyrański, *Rekonstrukcja aksjologicznych podstaw pedagogiki społecznej z zastosowaniem metody interpretacji hermeneutycznej*, [maszynopis pracy doktorskiej napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. E. Marynowicz – Hetki, Łódź 1995, złożony do druku w: Acta Universitatis Lodzianensis, Folia Paedagogica et Psychologica]

BIBLIOGRAFIA

W bibliografii należy umieścić wszystkie pozycje literatury, na które autor powołuje się w tekście.

Nie należy stosować numeracji poszczególnych pozycji literatury.

Spis pozycji cytowanych należy umieścić na końcu pracy, po zakończeniu, ale przed załącznikami.

Bibliografię można podzielić na podrozdziały, np. „Książki”, „Czasopisma”, „Akty prawne”, „Materiały konferencyjne”, „Strony internetowe”, itd. gdy jest to uzasadnione ich dużą ilością w poszczególnych grupach rodzajowych

Pozycje bibliograficzne należy zapisywać z zachowaniem interlinii 1 wiersza.

Pozycje w bibliografii należy uszeregować alfabetycznie wg nazwiska autora/autorów publikacji lub redaktora/redaktorów, z wyjątkiem:

- prac nie posiadających autora/ów, w których pierwszym elementem opisu jest tytuł oraz
- prac posiadających autorów instytucjonalnych, w których pierwszym elementem opisu jest nazwa instytucji wydającej publikację
- prace jednego autora/ów, instytucji należy uporządkować według lat wydania od najnowszych do najstarszych, prace w druku należy umieścić na końcu

w pierwszej kolejności należy podać publikację danego autora, a następnie prace współredagowane lub współautorskie

Przykładowy zapis bibliografii:

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach. Sprawozdania okresowe do dyrektora Departamentu III za rok 1983, sygn. 034/8.

Bobick B., Hornby J., *Practical Partnerships: Strengthening the Museum-School Relationship*, „Journal of Museum Education“, Vol.38, no.1, <http://museumeducation.info>

Buber M., *Ja i Ty. Wybór pism filozoficznych*, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 1992.

Cyrański B., *Rekonstrukcja aksjologicznych podstaw pedagogiki społecznej z zastosowaniem metody interpretacji hermeneutycznej*, [maszynopis pracy doktorskiej napisanej pod kierunkiem prof.dr hab. E.Marynowicz – Hetki, Łódź 1995, złożony do druku w: Acta Universitatis Lodzianis, Folia Paedagogica et Psychologica]

Kopaliński W., *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych* [CD-ROM], Wersja 1.0.3.16. Łódź Pro-media, 1998.

Melosik Z., *Edukacja, młodzież i kultura współczesna: kilka uwag o teorii i praktyce pedagogicznej*, „Chowanna”, 2003, T.1 (46).

Oramus R., *Kontemplatorzy sztuki*, <http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/10>

Pan Tadeusz [Film]. Reż. Andrzej Wajda. Warszawa. Vision Distribution Company, 1999.

Słownik wyrazów obcych PWN, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Śliwerski B., (red.) *Współczesne teorie i nurty wychowania*. Oficyna Wydawnicza „IMPULS”, Kraków 1998.

S. Walczuk, *Terapia i wychowanie z udziałem koników polskich* [w:] M. Bernasiewicz, M. Noszczyk-Bernasiewicz (red.), *Dobre praktyki resocjalizacyjne w polskich zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich w Polsce*, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2018.

SPISY (np. tabel, ilustracji, fotografii)

Spisy należy umieszczać pod bibliografią. Osobno należy zaprezentować spis wykresów (jeśli są), spis tabel (jeśli są), spis rysunków (w tym fotografii, ilustracji - jeśli są).

Każdy opis musi mieć odniesienie do strony.

UWAGI TECHNICZNE (EDYTORSKIE)

format arkusza papieru

A4

marginesy

górny- 2,5 cm

dolny- 2,5 cm

lewy – 2,5 cm

prawy – 2,5 cm

czcionka podstawowa tekstu

Times New Roman 12 pkt (dla głównych tytułów bold 16 pkt, dla podtytułów bold 14 pkt)

interlinia

1,5 wiersza

zadrukowanie stron jednostronne (egzemplarz przeznaczony do archiwum – dwustronne)

wyrównanie tekstu

wyjściowane; wyjątki: wszelkie tytuły

wcięcie tekstu

0,5 cm – 5-7 spacji

numeracja stron

ciągła, numerowanie stron w prawym dolnym rogu, brak numeru na pierwszej stronie

objętość prac dyplomowych

w pracach licencjackich: od 40 do 60 stron znormalizowanego tekstu (ze stroną tytułową, aneksem, bibliografią i załącznikami);

w pracach magisterskich: od 80 do 120 stron znormalizowanego tekstu (ze stroną tytułową, aneksem, bibliografią i załącznikami)

numeracja rozdziałów i podrozdziałów <opcjonalnie>

Rozdział I

1. tytuł podrozdziału

1.1. tytuł części podrozdziału

1.2. tytuł części podrozdziału

2. tytuł podrozdziału

2.1. tytuł części podrozdziału

2.2. tytuł części podrozdziału

ryciny (wykresy, schematy i ilustracje)

rycina - rysunkiem jest wykres, schemat i graficzny obraz; kolejność numeracji rysunków: od „1” w całej pracy; opis należy rozpocząć od skrótu „Rys.”, następnie spacja i numer z kropką; opis należy umieścić nad rysunkiem; źródło należy podawać pod rysunkiem; w źródle należy pochylać słowo „Źródło:”; w opisie źródła stosować czcionkę 10 pkt.; dłuższe teksty zawijać z odsłonięciem słowa „Źródło”

tabele

opis tabeli (nad tabelą) należy zaczynać od słowa „Tabela” a po spacji zapisać numer liczebnika porządkowego (wszystkie tabele w tekście pracy powinny być numerowane sekwencyjnie, kolejnymi numerami od „1”); źródło należy podawać pod tabelą; w źródle należy pochylić słowo „Źródło”, a do opisu stosować czcionkę 10 pkt; dłuższe opisy należy zawijać z odśrognięciem słowa „Źródło”

wyliczenia w tekście

wyliczenia z listy należy rozpoczynać od lewego marginesu; na końcu elementów wyliczanych można nie stawiać żadnego znaku interpunkcyjnego (zalecane), przecinek lub średnik; na końcu ostatniego elementu wyliczanego należy umieścić kropkę; zaleca się stosowanie automatycznego układu tworzenia listy (wykorzystując opcję z listwy narzędzi Format/Punktory i numeracja) wg jednego wzoru w całej pracy

zapis nazw obcych (np. łacińskich, greckich)

kursywa

Liczba egzemplarzy - trzy egzemplarze drukowane

UKŁAD GRAFICZNY PRACY

szablon spisu treści

SPIS TREŚCI

WSTĘP

ROZDZIAŁ I. <Tytuł rozdziału>

1.<Tytuł podrozdziału>

1.1.<tytuł części podrozdziału >

1.2.<tytuł części podrozdziału>

1.3. <tytuł części podrozdziału>

2. < Tytuł podrozdziału>

2.1. <tytuł części podrozdziału>

2.2. <tytuł części podrozdziału>

2.3. <tytuł części podrozdziału>

ROZDZIAŁ II. <Tytuł rozdziału>

1. <Tytuł podrozdziału>

1.1. <tytuł części podrozdziału>

1.2. <tytuł części podrozdziału>

1.3. <tytuł części podrozdziału>

2.<Tytuł podrozdziału>

2.1. <tytuł części podrozdziału>

2.2. <tytuł części podrozdziału>

2.3. <tytuł części podrozdziału>

PODSUMOWANIE/WNIOSKI/<opcjonalnie>

ZAKOŃCZENIE

BIBLIOGRAFIA (bez numeru stron)

ZAŁĄCZNIKI /ANEKS <opcjonalnie>(bez numeru stron)

projekt strony tytułowej (zob. strona główna Archiwum Prac Dyplomowych
<https://apd.us.edu.pl>)

wzór oświadczenia autora (zob. strona główna Archiwum Prac Dyplomowych
<https://apd.us.edu.pl>)